

۹۲۹۴

۴ - ۱۲۱ / ۳۹۵

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

باسمه تعالی

وزارت نیرو

سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به پیوست «**قانون توسعه و بهینه سازی آب شرب شهری و روستایی در کشور**» که در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ بیست و چهارم اسفند ماه یکهزار و سیصد و نود و چهار مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۹۵/۱/۲۵ به تایید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۵۱۸/۴۵۱۷ مورخ ۱۳۹۵/۱/۳۱ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده، جهت اجرا ابلاغ می گردد.

حسن روحانی

رئیس جمهور

حضرت حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر حسن روحانی
رئیس محترم جمهوری اسلامی ایران

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون توسعه و بهینه‌سازی آب شرب شهری و روستایی در کشور که با عنوان «طرح یکفوریته بهینه‌سازی مصرف آب شرب» به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود، با تصویب در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۲۴ و تأیید شورای محترم نگهبان، به پیوست ابلاغ می‌گردد.

علی لاریجانی

قانون توسعه و بهینه‌سازی آب شرب شهری و روستایی در کشور

- ماده ۱- شرایط تأمین آب شرب مورد نیاز مناطق جمعیتی شهری و روستایی کشور به سه بخش زیر تقسیم می‌شود:
- الف- شرایط عادی: شرایطی است که در آن منابع آبی موجود برای تأمین آب یک شهر، شهرستان یا روستا، بیشتر از میزان آب مورد نیاز در اوج مصرف باشد.
- ب- شرایط تنش آبی: شرایطی است که در آن منابع آبی موجود برای تأمین آب یک شهر، شهرستان یا روستا معادل (سر به سر) میزان آب مورد نیاز در اوج مصرف باشد.
- پ- شرایط بحران آب: شرایطی است که در آن منابع آبی موجود برای تأمین آب یک شهر، شهرستان یا روستا کمتر از میزان آب مورد نیاز در اوج مصرف باشد.
- تبصره ۱- هر یک از شرایط سه‌گانه مذکور در بندهای فوق، بسته به سال آبی، قابل تغییر است.
- تبصره ۲- تشخیص و اعلام فرار گرفتن هر کدام از مناطق جمعیتی کشور در هر یک از شرایط اشاره‌شده در این ماده بر عهده وزارت نیرو می‌باشد.
- تبصره ۳- دولت مکلف است حداکثر ظرف مدت سه‌ماه از تاریخ ابلاغ این قانون نسبت به تعریف استاندارد آب بهداشتی (غیرقابل شرب) و تفکیک آن از آب شرب و ارائه زمان‌بندی اجرای آن اقدام کند.
- تبصره ۴- وزارت نیرو مکلف است ظرف مدت سه‌ماه از تاریخ ابلاغ این قانون، الگوی مصرف آب را برای مناطق مختلف کشور براساس بعد خانوار استانی و مناطق جغرافیایی به تفکیک شرایط عادی، تنش و بحران تهیه و ابلاغ کند.
- ماده ۲- در هر سه وضعیت عادی، تنش و بحران تأمین آب، اقدامات مذکور در هر یک از بندهای زیر به‌صورت مستمر انجام می‌پذیرد:
- الف- سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران و سایر رسانه‌های دولتی مکلفند با هماهنگی وزارت نیرو برنامه‌هایی در زمینه ترویج فرهنگ مصرف بهینه آب، تولید و به‌صورت رایگان بخش و اشاعه نمایند.
- ب- وزارت آموزش و پرورش مکلف است با همکاری وزارت نیرو، آموزش نحوه مصرف بهینه آب را در تدوین کتب درسی و برنامه‌های آموزشی و پرورشی منظور نماید.

ب- به شرکتهای آب و فاضلاب اجازه داده می شود تجهیزات کاهنده مصرف را در اختیار مشترکان منفاذی اعم از خانگی و غیرخانگی قرار دهند و هزینه مربوط را با درج در قبوض آب بها، به صورت اقساط دوستانه دریافت نمایند.

ت- وزارت نیرو موظف است با رعایت جهات شرعی از نظر طهارت و نجاست نسبت به بازچرخانی پساب خروجی از تأسیسات فاضلاب با هدف آزادسازی منابع آبی مورد نیاز مانند تأمین آب بهداشتی، کشاورزی و فضای سبز اقدام نماید.

ث- کتبه هتلها، بیمارستانها، شهرکها، مجتمع های مسکونی، ساختمان های دولتی و ادارات، دانشگاهها و سایر مراکز آموزشی و نظایر آن در صورتی که از سامانه های بازچرخانی آب و پساب استفاده نمایند، مشمول دریافت مشوقها و تخفیفات وزارت نیرو که نوع، میزان و نحوه آن در آیین نامه اجرائی این ماده مشخص می گردد، می شوند.

ج- سازمان ملی استاندارد ایران موظف است تا با همکاری وزارتخانه های نیرو و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ظرف مدت شش ماه از تاریخ ابلاغ این قانون، استاندارد ملی برجسب آب برای لوازم آب بر متناسب با شرایط کم آبی کشور و در راستای مدیریت مصرف بهینه آب تدوین نماید.

چ- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است:

۱- صنایع تولیدکننده تجهیزات کاهنده مصرف در داخل کشور را پشتیبانی

نماید که حدود و شرایط آن در آیین نامه اجرائی این ماده مشخص می شود.

۲- ظرف مدت یکسال پس از تدوین استاندارد ملی برجسب آب، کتبه

تولیدکنندگان تجهیزات آب بر و آب پخش داخلی را ملزم به اجرای استاندارد

برجسب مذکور کند.

۳- از ورود کتبه تجهیزات آب بر و آب پخش بر مصرف متغایر با الزامات

برجسب آب به داخل کشور جلوگیری نماید.

ح- وزارت نیرو مکلف است سالانه نسبت به کاهش حداقل یک درصد (۱٪) از

هدروفت آب در شبکه تا رسیدن به استاندارد بین المللی اقدام کند و گزارش عملکرد

این بند را پس از ابلاغ قانون، هر شش ماه یکبار برای کمیسیون های عمران و کشاورزی،

آب و منابع طبیعی مجلس شورای اسلامی ارسال کند.

تبصره- آیین نامه اجرائی این ماده بنا پیشنهاد وزارتخانه های راه و شهرسازی،

صنعت، معدن و تجارت، نیرو و آموزش و پرورش و سازمان صدا و سیما توسط

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه می‌شود و حداکثر ظرف مدت سه‌ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۳- وزارت نیرو می‌تواند با همکاری وزارت راه و شهرسازی، در شهرها و روستاها یا میانگین بارش سالانه دویست و پنجاه (۲۵۰) میلی‌متر و بالاتر نسبت به ارائه تسهیلات به مشترکان جهت احداث تأسیسات لازم به‌منظور جمع‌آوری آب باران و استفاده مجدد از آن با رعایت استانداردهای مربوط اقدام نماید. آیین‌نامه اجرایی این بند ظرف مدت دو‌ماه پس از ابلاغ این قانون به پیشنهاد وزارتخانه‌های نیرو و راه و شهرسازی تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۴- وزارت نیرو مکلف است به‌منظور جلوگیری از هزینه‌های بالای تصفیه آب و تلافی آب شرب، در شهرها و روستاهای بالای دریاست خزانوار با اولویت مراددی که دارای منابع آبی با کیفیت پایین‌تر از آب شرب هستند، نسبت به جداسازی آب شرب از سایر مصارف اقدام نماید.

تبصره- طراحی و ساخت شهرهای جدید، منوط به فراهم‌سازی زیرساخت‌های لازم برای جداسازی آب شرب و آب بهداشت است.

ماده ۵- دولت مکلف است به‌منظور ارتقای شاخصهای بهره‌مندی از آب شرب در روستاهای کشور و مدیریت بحران آب به مدت سه‌ساله مشمولی از زمان ابلاغ این قانون، هر سال اقدامات زیر را انجام دهد:

الف- به‌منظور ایجاد توازن بین شهرستان‌هایی که کمتر از متوسط کشور از آب آشامیدنی برخوردارند، با اولویت مراکز دهستان‌ها و روستاهای بالای بیست‌خزانوار پنج‌درصد (۵٪) از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی، برای توسعه تأسیسات آبرسانی یا اولویت مجتمع‌های آبرسانی روستایی اختصاص دهد.

ب- شورای برنامه‌ریزی استان‌ها مکلفند، حداقل ده‌درصد (۱۰٪) از اعتبارات طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی را برای آبرسانی به روستاها اختصاص دهند.

پ- در راستای اجرای تبصره (۱) بندهای (الف) و (ب) ماده (۳) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی مصوب ۱۳۸۷/۳/۲۵، وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است از طریق سازمان خصوصی‌سازی، نسبت به فروش اسوا، دارایی‌ها و سهام در اختیار دولت اقدام و حداقل ده‌درصد (۱۰٪) از درآمد حاصل

را به صورت صد درصد (۱۰۰٪) تخصیص یافته پس از واریز به خزانه‌داری کل کشور و درج در بودجه سالانه، به تأمین آب شرب روستاها اختصاص دهد.

ماده ۶- به وزارت نیرو اجازه داده می‌شود از محل فروش نمون و دارایی‌های خود در بخشهای مختلف، پس از واریز به خزانه و پیش‌بینی در بودجه سنواتی نسبت به تکمیل و اجرای طرحهای آبرسانی روستایی اقدام کند.

ماده ۷- وزارت نیرو از محل اعتبارات حاصله از اجرائی ماده (۵) و (۶) این قانون و به تناسب اعتبارات دریافتی مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:

الف- به مدت سه سال از زمان ابلاغ این قانون تمام مجتمع‌های آبرسانی روستایی را تکمیل و حداقل نود و دو درصد (۹۲٪) جمعیت روستایی کشور را از آب شرب سطح یک آب روستایی برخوردار نماید.

تبصره- منظور از سطح یک آب روستایی، روستاهای دارای تأسیسات تأمین آب است که از نظر کیفی و کمی، آب شرب آنها مشابه نزدیک‌ترین شهر بوده و تأسیسات آن کمتر از سه درصد (۳٪) استهلاک دارد.

ب- در مواردی که تأمین کسری آب صرفاً با عملیات آبخیزداری ممکن باشد با تأمین اعتبار مورد نیاز و با هماهنگی وزارت جهاد کشاورزی طرحهای ذی‌ربط را اجرا نماید. وزارت جهاد کشاورزی مکلف است همکاری لازم را به‌عمل آورد.

پ- گزارش عملکرد اجرائی شدن مجتمع‌های آبرسانی روستاها و مزایای مصارف خانگی و غیرخانگی را هر شش ماه یکبار به کمیسیونهای عمران و کشاورزی، آب و منابع طبیعی، مجلس شورای اسلامی ارسال کند.

ت- ضمن نظارت مستقیم بر عملیات اجرائی مجتمع‌های مذکور، نسبت به ظرفیت‌سازی و ایجاد پست‌خانه‌های فنی و مدیریتی متناسب با نیازهای این قانون، اقدامات لازم را در قالب ساماندهی شرکت‌های آب و فاضلاب شهری و روستایی انجام دهد.

فانون فوق مشتمل بر هفت ماده و هفت تبصره در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ بیست و چهارم اسفندماه یکهزار و سیصد و نود و چهار مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۵/۱/۲۵ به تأیید شورای نگهبان رسید.

علی لاریجانی